Lietas Nr. C15258415
Lietas arhīva Nr. C-0830-16/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā**,** 2016. gada 08. janvārī

Jelgavas tiesa
šādā sastāvā : tiesnese I. Dzerkale,
izskatīja rakstveida procesā civillietu Lindorff Oy Latvijas filiāle maza apmēra prasību pret /pers. A/ par naudas piedziņu**.**

Aprakstošā daļa

Lindorff Oy Latvijas filiāle (turpmāk arī Prasītājs) iesniedzis tiesā prasības pieteikumu pret /pers. A/ (turpmāk arī Atbildētājs), kurā lūdz piedzīt par labu Prasītājam galveno parādu EUR 1230,77 kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 1233,30 un zaudējumiem par ar brīdinājuma izsniegšanu saistītajiem izdevumiem EUR 7,47, līgumiskos procentus EUR 216,62, likumiskos procentus EUR 385,34, līgumsodu EUR 143,99 un tiesas izdevumus, lūdz noteikt Prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas.

Prasītājs savu prasību motivē ar to, ka 2011. gada 8. martā starp uzņēmumu AS „Ge Money" (iepriekšējais nosaukums "RD LĪZINGA GRUPA", tagadējais nosaukums "MG Capital") un Prasītāju tika noslēgts Cesijas līgums, saskaņā, ar kuru Prasītājs ieguva prasījuma tiesības uz Atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām. Prasītājam tika cedēts prasījums, kas sastāv no pamatsummas parāda EUR 1223,30 (Ls 859,74) un procentu parāda EUR 352,13 (Ls 247,48). Papildus šīm summām Prasītājs atbilstoši Cesijas līguma 1.2. punktam ir izmantojis savas tiesības aprēķināt līgumsodu un prasa arī līgumsoda samaksu par nokavētiem maksājumiem, kurus Atbildētājam bija jāveic saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem un apmaksas grafiku. Atbildētāja /pers. A/ un cedenta starpā pastāvēja saistība, aizdevums Civillikuma 1934. panta izpratnē, ko pienākums pildīt, pamatojoties uz noslēgto Aizdevuma līgumu Nr.1120453012 (turpmāk – Aizdevuma līgums). Norāda, ka cedents no savas puses Aizdevuma līgumu ir izpildījis. Saskaņā ar Aizdevuma līgumu Atbildētājam līdz 10.06.2010., saskaņā ar līgumā norādīto grafiku 36 mēnešu laikā, bija jāveic aizdevuma pamatsummas EUR 2038,98 (Ls 1433,00) un aizdevuma lietošanas procentu EUR 840,83 (Ls 590,94) apmērā samaksa. Saskaņā ar Aizdevuma līguma grafiku ikmēneša maksājums ir EUR 79,99 (Ls 56,22). Atbildētājs savas pielīgtās saistības nav izpildījis pienācīgi, aizdevumu nav atmaksājis, līdz ar ko sācies nokavējums un saskaņā ar līguma nosacījumiem viņam jāmaksā līgumsods EUR 143,99, kas ir 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātas summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu, ko prasītājs, kā norādīts pieteikumam pievienotajā parāda aprēķinā, aprobežojis ar 10% no pamatsummas un līgumisko procentu parāda summas.

Laika periodi par kuriem tika aprēķināti līgumiskie procenti un līgumsods ir norādīti parāda aprēķinā, savukārt par laika periodu no 06.04.2012. līdz 01.07.2015, prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus EUR 385,34 apmērā kas aprēķināti no pamatsummas EUR 1223,3 par 1890 kavētām dienām (6/100/360*1890*1223,3).

Norāda, ka līdzšinējā atbildētāja bezdarbība liecina par to, ka viņš nevēlas saistības pildīt labprātīgi, tādējādi prasītājs ceļ tiesā prasību.

Prasītāja uzskata, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam apmierināms arī lūgums apstiprināt arī prasītāja tiesības saņemt procentus 6% gadā no neapmaksātās pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasītājs norāda, ka šī parāda sakarā ir vērsies pret atbildētāju par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 50.1 nodaļas normām. Tā, kā saistība piespiedu izpildīšanai nodota netika, Prasītājam radās zaudējumi ar brīdinājuma izsniegšanu saistīto izdevumu EUR 7,47 apmērā.

Prasītājs atsaucas uz tiesu praksi un piekrīt Rīgas apgabaltiesas 07.12.2011. spriedumam lietā Nr.C32241809 norādītajai tēzei, ka "*prasītāja sākotnēji vērsusies tiesā pret atbildētāju ar pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, bet minētais pieteikums tika atstāts bez izskatīšanas, sakarā ar to, ka brīdinājuma izsniegšana atbildētājam nebija iespējama, jo atbildētājs pēc pasta sūtījuma neieradās, Civillietu kolēģija atzīst, ka atbildētājas ar savu bezdarbību ir nodarījis prasītājai zaudējumus Ls2 apmērā un ir pamats apmierināt prasību daļā par zaudējumu Ls2 apmērā piedziņu*".

Paziņo, ka prasītājs pirms vēršanās tiesā nav izmantojis mediāciju un pirms prasības celšanas tiesā ir vērsies pret atbildēju ārpustiesas kārtībā, ar pieprasījumu samaksāt parādu, taču atbildētājs līdz pat šim brīdim nav veicis parāda samaksu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1587., 1651., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1793., 1801., 1828., 1838., 1943. pantu un Civilprocesa 195.pantu.

2015. gada 28. oktobrī prasītāja papildus iesniedza 30.05.2007. maksājuma uzdevumu Nr.3109 (lietas 33.lapa), kas apliecina aizdevuma summas izsniegšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{19} panta otro daļu celtā prasība atzīstama par maza apmēra prasību.

08.10.2015. atbildētājai uz prasības pieteikumā norādīto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājai (lietas 27. lapa).

26.10.2015. Jelgavas tiesā saņemts atbildētājas iesniegums (lietas 30.lapa), kurā skaidro, ka, sakarā ar to, ka atbildētāja ir 1.grupas invalīde lietas izskatīšanā piedalīties nevarēs, norādot, ka viņas vietā var rīkoties vīrs /pers. D/, kas ir viņas pavadonis, kā arī norāda, ka ar prasītāju ir noslēgta vienošanās un ikmēneša maksājuma apmērs noteikts EUR 10. Iesniegumam pievienota invalīda apliecība (lietas 31.lapa) un /pers. D/ parakstīts paskaidrojums (lietas 28.-29.lapa), kurā norādīts, ka prasību atzīst pilnā apmērā un, tā kā viņa sieva /pers. A/ ir 1.grupas invalīde un uz tiesu ierasties nevar, lūdz skatīt lietu bez viņas piedalīšanās. Norāda, ka sakarā ar to, ka /pers. A/ ir vēl citi parādi, vairāk par EUR 10 mēnesī maksāt nevar.

Pusēm 29.10.2015. nosūtīti paziņojumi (lietas 38.-39. lapa) par to, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma norakstu varēs saņemt Jelgavas tiesas kancelejā sākot no 08.01.2016., kas uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu. Prasītājai, saskaņā ar Civilprocesa lika 148.panta ceturto daļu, nosūtīti atbildētājas paskaidrojums.

Atbildētājai adresētā korespondence nosūtīta uz deklarēto dzīvesvietu, līdz ar ko tiesa secina, ka atbildētājai par lietas izskatīšanu paziņots atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Tā kā puses nav izteikušas lūgumu lietu iztiesāt tiesas sēdē un tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt sēdē, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmajai daļai, lieta izskatāma rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

No 30.05.2007. Aizdevuma līguma Nr. 1120453012 (lietas 11.-12. lapa) secināms, ka AS „GE Money" un /pers. A/ vienojušies par aizdevuma EUR 2038,98 (Ls 1433,00) piešķiršanu atbildētājai. Līgumā puses vienojušās par procentu likmi. Līgumā ietverts aizdevuma atmaksas grafiks, kurā puses vienojušās par aizdevuma pamatsummas un procentu ikmēneša atmaksu.

Tiesa uzskata, ka minētais aizdevuma līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, nav apstrīdēts, ir saistošs līgumslēdzējiem, līdz ar ko katra no pusēm var prasīt līguma izpildi (Civillikuma 1590.pants).

Tiesai nav pamata uzskatīt, ka /pers. A/ nav uzņēmusies aizdevuma līgumā noteiktās saistības, ievērojot to, ka atbildētāja personīgi parakstījusi aizdevuma līgumu, līdz ar ko atbilstoši Civillikuma 1431. pantam uzskatāms, ka viņa piekritusi šim darījumam.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētāja aizdevumu EUR 2038,98 (Ls 1433,00) apmērā ir saņēmusi, jo ar 30.05.2007. maksājuma uzdevumu Nr. 3109 (lietas 33. lapa) apstiprinās, ka aizdevuma summa EUR 2031,87 (Ls 1428,00), saskaņā ar noslēgto Aizdevuma līgumu (lietas 11.-12.lapa) ir ieskaitīta atbildētājas norēķinu kontā. Bez tam, no prasības pieteikumam pievienotā Līgumsoda aprēķina (lietas 13.-14. lapa) redzams, ka atbildētāja līdz 10.11.2008. veikusi ikmēneša maksājumus EUR 79,99 (Ls 56,22) apmērā un 10.12.2008. veikusi maksājumu EUR 56,00 (Ls 39,36) apmērā un 10.01.2009. veikusi maksājumu EUR 26,83 (Ls 16,86) apmērā, tādējādi atzīstot aizdevuma līgumu sev par saistošu.

No pieteikumam pievienotā 2011. gada 8. marta Cesijas līguma Nr. 01/11LIND un 1. Pielikuma (lietas 16.-17. lapa) redzams, ka cedents AS „GE Money" pēc 30.05.2007. Līguma Nr. 1120453012. cesionāram Lindorff Oy Latvijas filiāle cedē, /pers. A/ kopējās saistības EUR 1575,86 (Ls 1107,52), kas sastāv no nenomaksātās pamatsummas EUR 1223,30 (Ls 859,74), kredīta procentiem EUR 216,62 (Ls152,24) un soda naudas EUR 135,94 (95,54) apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1793. pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Atbilstoši Civillikuma 1801. pantam, cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru) var noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesnese uzskata, ka minētais cesijas līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām un Lindorff Oy Latvijas filiāle ir pārņēmusi prasījuma tiesības pret /pers. A/.

Tiesa atzīst, ka prasības celšana atbilstoši Civillikuma 1804. panta saturam un jēgai ir atzīstama par cesijas paziņošanu parādniekam.

Saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis. Savukārt, Civillikuma 1946. pants nosaka, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti.

Par pienākumu maksāt procentus par aizdevuma izmantošanu, kā arī par to apmēru – 1,15% mēnesī - puses ir vienojušās aizdevuma līgumā, maksājumu grafikā nosakot mēnesī maksājamo procentu maksājumu summu laika periodā no 10.07.2007. līdz 10.06.2010., līdz ar ko atbildētājai bija pienākums aizdevuma līgumā noteiktajā kārtībā un apmērā maksāt procentus par aizdevuma izmantošanu.

Tiesa secina, ka pēdējais maksājums veikts 10.01.2009., un tiesas rīcībā nav pierādījumu, ka atbildētāja būtu veikusi vēl citus maksājumus nekā norādīts līgumsoda aprēķinā (lietas 13.-14.lapa). Samaksas pierādīšanas pienākums, kā minēts iepriekš saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu gulstas uz atbildētāju. Neskatoties uz atbildētājas 26.10.2015. iesniegumā (lietas 30.lapa) norādīto vienošanos ar prasītāju par ikmēneša maksājumu EUR 10 apmērā, tiesā nav iesniegti pierādījumi tam, ka šāda vienošanās būtu noslēgta un atbildētāja to pildītu, kā arī tam, ka prasītājas norādītais parāda apmērs būtu samazinājies, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto pamatparāda un aizdevuma lietošanas procentu apmēru. Turklāt prasītājas iesniegumam pievienotajā paskaidrojumā, ko parakstījis /pers. D/ (lietas 28.-29.lapa) norādīts, ka /pers. A/ prasību atzīst pilnā apmērā, lūdzot skatīt bez atbildētājas piedalīšanās.

Aizdevuma līguma Papildus noteikumu 5.1. punktā noteiktas prasītāja tiesības pieprasīt līgumsodu 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu. Pie šādiem apstākļiem tiesa secina, ka līdzēji vienojušies par līgumsodu.

Atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punktam, atbildētāja ir atzīstama par patērētāju, līdz ar ko līguma nosacījumi vērtējami arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma aspektā.

Atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta vienpadsmitajai daļai, tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus. Interpretējot minēto tiesību normu, tiesa uzskata, ka netaisnīgu līguma nosacījumu esamība nepadara līgumu par spēkā neesošu, bet nepieļauj tikai piemērot netaisnīgos līguma nosacījumus.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Atbildētājai, atbilstoši Civillikuma 1716. pantam ir pienākums maksāt līgumsodu, tomēr līgumsods nosakāms, ievērojot taisnīguma un samērīguma principu. Ņemot vērā to, ka prasītājs, atbilstoši Aizdevuma līguma Papildus noteikumu 5.1. punktam, ir aprēķinājis līgumsodu 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas (pamatsummas maksājuma un procentu maksājuma), ko aprobežojis ar 10% no parāda summas, tiesnese secina, ka prasītāja pieprasītais līgumsods EUR 143,99 (1223,30+216,62*10%) apmērā, vērtējams kā samērīgs un taisnīgs Civillikuma 1717.panta un arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma kontekstā un tas atbilst Civillikuma 1716.panta trešās daļas prasībām.

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759. panta 1. punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu (nokavējuma procenti). Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu likumiskie procenti ir seši procenti no simta gadā.

Tādējādi, tiesa uzskata, ka no atbildētājas prasītājas labā par laiku no 11.06.2010. līdz 11.09.2015. ir piedzenami likumiskie nokavējuma procenti prasītāja pieprasītajā apmērā – EUR 385,34.

Uz šiem pašiem motīviem tiesa atzīst par pamatotu prasītāja lūgumu noteikt prasītājas tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus - 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet nepiedzītās parāda pamatsummas, jo to paredz Civilprocesa likuma 195. pants, kā arī likumisko procentu maksāšanas pienākumu un to apmēru nosaka Civillikuma 1756., 1759., 1765. pants.

Novērtējot minēto, tiesa uzskata, ka atbildētāja nav pildījusi ar līgumu uzņemtās saistības, kas ir pamats pamatparāda , procentu un līgumsoda piedziņai.

Prasītājs kā zaudējumus lūdz piedzīt no atbildētājas EUR 7,47, ko prasītāja samaksājusi kā ar brīdinājuma izsniegšanu saistītos izdevumus (lietas 24.lapa), iesniedzot tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret /pers. A/ (lietas 15. lapa).

Jautājums par tiesu izdevumiem pieder procesuālām, bet ne materiālām tiesībām. (...) apšaubāma ir iespēja piemērot materiālo tiesību noteikumus procesuālām attiecībām" (*V.Bukovskis. Civilprocesa mācību grāmata. Rīga, 1933.,421.lpp*).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā šajā prasības daļā ir strīds par izdevumiem, kas saistīti ar pieteikuma par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā izskatīšanu tiesā, proti, procesuāliem izdevumiem, ko reglamentē civilprocesuālās normas, un tādējādi, izspriežot šo strīdu, materiālo tiesību normas nav jāpiemēro. Ar pieteikuma izskatīšanu saistītie izdevumi ir procesuālie izdevumi, un tādēļ tiem nav piemērojamas Civillikuma normas. Minētie izdevumi nav atzīstami par prasītāja zaudējumiem materiāltiesiskajā izpratnē, līdz ar to prasība šajā daļā ir noraidāma.

Lai gan prasītāja atsaucas uz Rīgas apgabaltiesas 07.12.2011. spriedumu Civillietā Nr.C32241809, kur zaudējumu par saistību piespiedu

izpildīšanu brīdinājuma kārtībā piedziņa atzīta par pamatotu, tomēr, izvērtējot Tiesu informatīvās sistēmas datu bāzē pieejamo tiesu praksi, secināms, ka tiesu prakse ir dažāda, pie kam vairākumā gadījumu, šādi izdevumi netiek uzskatīti par zaudējumiem. Pie šādiem apstākļiem, tiesa nevar pievienoties Rīgas apgabaltiesas 07.12.2011. spriedumu Civillietā Nr.C32241809 paustajam viedoklim.

Ņemot vērā minēto, prasība daļā par zaudējumu EUR 7,47 apmērā piedziņu nav pamatota un ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasītājs, iesniedzot prasību, samaksājis valsts nodevu EUR 296,51 (lietas 8.-9. lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumus par prasības pieteikuma un tiesas paziņojumu piegādi EUR 6,28 (lietas 10., 42.lapa), kopā EUR 302,79.

Tiesa uzskata, ka no atbildētājas par labu prasītājam proporcionāli apmierinātajam prasījuma apmēram, kas ir EUR 1969,25 un atbilst 99,62% no prasījuma, piedzenami tiesas izdevumi EUR 301,64 (EUR 1969,25 x 100 / EUR 1976,72 x EUR 302,79).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmo daļu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. pantu un 97. pantu, tiesa,

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/ par labu Lindorff Oy Latvijas filiālei neatmaksāto aizdevumu EUR 1223,30, aizdevuma lietošanas procentus par laika periodu no 10.02.2009. līdz 10.06.2010. EUR 216,62 un līgumsodu EUR 143,99 par laika periodu no 11.12.2008. līdz 11.06.2010., kā arī likumiskos procentus EUR 385,34 par laika periodu no 11.06.2010. līdz 11.09.201., **kopā EUR 1969,25 (viens tūkstotis deviņi simti sešdesmit deviņi *euro* 2 5 *centi*) ,** kā arī tiesas izdevumus EUR 301,64 (trīs simti viens *euro* 64 *centi*), ieskaitot tos Lindorff Oy Latvijas filiālei kontā Nr. LV84NDEA0000081667899, AS „Nordea Bank AB Latvijas filiāle".

Prasību daļā par zaudējumu piedziņu EUR 7,47 (septiņi *euro* 47 *centi*) apmērā noraidīt.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no tā stāšanās likumīgā spēkā.

Noteikt Lindorff Oy Latvijas filiālei tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus 6% (seši procenti) gadā līdz sprieduma izpildei no piedzītās, bet nesaņemtās parāda pamatsummas.

Spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2016. gada 08. janvāra – Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese I. Dzerkale